

P.Z.E. br. 218/3

HRVATSKI SABOR
Zastupnica Marija Selak Raspudić
Zagreb, 20.01.2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandmani na Prijedlog zakona o socijalnoj skrbi, drugo čitanje, P.Z.E. broj 218

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora zastupnica Marija Selak Raspudić podnosi sljedeće amandmane na Prijedlog zakona o socijalnoj skrbi, drugo čitanje, P.Z.E. broj 218:

AMANDMAN 1.

Na članak 4.

Dodaje se novi članak 4a. koji glasi:

„Načela socijalne skrbi su načelo uključenosti korisnika u zajednicu, načelo poštivanja ljudskih prava i integriteta korisnika, načelo zabrane diskriminacije, te načelo prava podnošenja pritužbe“.

Obrazloženje

Usmjerenost na poštivanje ovih načela od strane službenih osoba ključno je za sve korisnike sustava, a posebno za osobe s invaliditetom, te proizlaze iz obaveza države prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom.

AMANDMAN 2.

Na članak 10.

U članku 10. mijenja se stavak 4. koji glasi:

„Osoba lišena poslovne sposobnosti i osoba sa težim duševnim smetnjama ima pravo sudjelovati i dati mišljenje u postupcima u kojima se odlučuje o njezinim pravima i interesima“.

Obrazloženje

Smatram potrebnim proširiti odredbu stavka 4. na način da se i osobama sa težim duševnim smetnjama omogući da sudjeluju u davanju mišljenja u postupcima u kojima se odlučuje o njezinim pravima i interesima.

AMANDMAN 3.

Na članak 57.

U članku 57. mijenja se točka 3. koja glasi:

„kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima, osim ako usluge smještaja u cijelosti podmiruju iz vlastitih prihoda i imovine“

Obrazloženje

Smatram potrebno urediti pitanje ostvarivanja osobne invalidnine kod korisnika koji svojim prihodima podmiruju u cijelosti troškove smještaja kojega ostvaruju na temelju rješenja ili uputnice. Postojeća formulacija prijedloga Zakona svim kategorijama korisnika usluga smještaja i organiziranog stanovanja i onima koji u cijelosti snose trošak tih usluga iz vlastitih prihoda i imovine kao i onima koji te usluge koriste na teret Ministarstva, uskraćuje pravo na osobnu invalidninu. Stoga se predlaže iz ograničenja izuzeti osobe koje usluge smještaja u cijelosti podmiruju iz vlastitih prihoda i imovine, a podredno, eventualno, odgovarajućom izmjenom odredbe čl. 45. nacrta prijedloga Zakona predvidjeti za ovu kategoriju korisnika izuzeće od mogućnosti istovremenog ostvarenja prava na naknadu za osobne potrebe i osobne invalidnine.

U članku 57. mijenja se točka 6. koja glasi:

„Korisnik osobne invalidnine koji to pravo ostvaruje po drugim propisima ima pravo na razliku iznosa osobne invalidnine po osnovu ovog Zakonu, ako takva razlika postoji“.

Obrazloženje

Analogno odredbi čl. 64. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji i odredba čl. 65. Zakona o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata, koje omogućuju korisnicima da zadrže prava koja im pripadaju prema tim zakonima i istovremeno ostvaruju isto pravo prema drugim propisima, te time ostvare razliku u iznosu najpovoljnijeg prava. Prijedlog ide u smjeru ujednačavanja sustava i izjednačavanja položaja osoba s invaliditetom neovisno o uzroku invaliditeta.

Očito je intencija kod propisivanja ograničenja bila da korisnik ne ostvaruje više prava nego što mu po zakonu pripada i da na taj način ne zlorabi sustav koristeći se pribavom financijskih sredstava iz više izvora, odnosno da se spriječi kumuliranje prava iz iste osnove. Identični cilj moguće je ostvariti uvođenjem predložene odredbe, jer osim što bi omogućilo korisniku da se ne mora odricati manje povoljnog prava, ujedno bi se omogućila zakonita primjena odredbe ovog Zakona i priznanje prava od podnošenja zahtjeva, i to u visini koji odgovara eventualnoj razlici iznosa osobne invalidnine (ili doplatka za pomoć i njegu) koju prima prema posebnom propisu. Na taj način korisnik ne bi primio veći iznos od onog koji mu po zakonu pripada, a ujedno bi se omogućila zakonita primjena odredbi ovog Zakona.

AMANDMAN 4.

Na članak 58.

U članku 58. mijenja se stavak 1. koji glasi:

"Pravo na doplatka za pomoć i njegu u punom iznosu priznaje se osobi iz članka 55. ovoga Zakona kojoj je utvrđen treći stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja neovisno o uvjetima iz članka 57. točaka 1. i 2. ovoga Zakona“.

Obrazloženje

Predlaže se izmjena stavak 1. članka 58. na način da se pravo na doplatka za pomoć i njegu u punom iznosu priznaje se osobi iz članka 55. ovoga Zakona kojoj je utvrđen treći stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja neovisno o uvjetima iz članka 57. točaka 1. i 2. ovoga Zakona, odnosno da se izostave osobe kojima je utvrđen četvrti stupanj težine invaliditeta.

AMANDMAN 5.

Na članak 60.

U članku 60. stavku 1. brišu se riječi " te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od dva mjeseca".

Obrazloženje

Odlaskom u inozemstvo osobe s invaliditetom same osiguravaju podmirivanje svih svojih potreba, uključujući i potrebe koje proizlaze iz invaliditeta, te stoga nema opravdanja za ovakav prijedlog.

AMANDMAN 6.

Na članak 71.

Članak 71. mijenja se i glasi:

„ Socijalne usluge su:

- a) usluge smještaja izvan vlastitog doma
- b) usluge podrške u zajednici za uključivanje u obrazovanje, zapošljavanje i život zajednice
- c) usluge za psihosocijalno osnaživanje korisnika
- d) usluge asistencije za funkcioniranje u svakodnevnom životu i pomoć u domu korisnika“

Obrazloženje

Predlagatelj i u ovom prijedlogu Zakona ima tendenciju popisivati socijalne usluge. Tako je sa ranijih 10 socijalnih usluga (Čl. 74, NN 152/14, 130/17) popis socijalnih usluga narastao na 15 usluga (Čl. 71 prijedloga Zakona) no time nije učinjena kvalitativno značajna promjena. Socijalne usluge su brojne aktivnosti usmjerene unapređenju kvalitete života i dobrobiti osoba u potrebi, koje se mijenjaju i razvijaju prateći potrebe korisnika i zajednica te inovacije u stručnom radu. Pristup primijenjen u nacrtu zakona ne samo da ne daje zamašnjak razvoju socijalnih usluga, nego sputava razvoj onih usluga koje nisu uvrštene. Popis od 15 socijalnih usluga je nekoherentan te ostaje nejasno po kom načelu je predlagatelj neke usluge uvrstio a ostale izostavio s popisa, a posebno zabrinjava da su izostavljene neke temeljne usluge kao što je asistencija za osobe s invaliditetom. Osim toga, određeni stručni postupci koji čine organsku cjelinu (procjena i intervencija), sada se nepotrebno razdvajaju u zasebne usluge što će biti praćeno dodatnim administriranjem pa i ponovno mogućim "šetanjem korisnika od vrata do vrata". Radi svega navedenoga, stajališta smo da bi predlagatelj trebao izbjeći zamku popisivanja pojedinačnih socijalnih usluga u Zakonu, što će onemogućiti brzu i fleksibilnu prilagodbu kada se uoči potreba za novim socijalnim uslugama. Umjesto toga,

predlažemo da temeljni akt definira klustere usluga, prema svrsi: a) usluge smještaja izvan vlastitog doma b) usluge podrške u zajednici za uključivanje u obrazovanje, zapošljavanje i život zajednice c) usluge za psihosocijalno osnaživanje korisnika d) usluge asistencije za funkcioniranje u svakodnevnom životu i pomoć u domu korisnika Ukoliko se žele urediti detalji stručnih poslova ili pojedine socijalne usluge u okviru određenog klastera usluga, to se može učiniti podzakonskim aktima.

Zastupnica Marija Selak Raspudić

Handwritten signature of Marija Selak Raspudić in cursive script.